

Izhaja vsaki četrtik ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglašil in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Kaj pravi „Primorec“?

Odgovoril županov.

„Primorec“ je dne 1. aprila št. 14 omenil članek „Judje in liberalci“, ki je priobčen v „Primorskem Listu“ št. 12. Sedel je na sodni stol in razsodil: Dolg, sila dolg je bil članek, smejeti se mora človek takim bedastostem.

Avstrija, kakor urejena država, nudi svojim državljanom v civilnem zakoniku ugodnost, da smejo pritožbo vložiti proti razsodbi prvega sodnika; to ugodnost uporabim tudi jaz!

I.

Gospod urednik „Primorca“! Vi ste s kratkimi in moškimi besedami razsodili, kdo in kaj so Judje in liberalci; toda pozabili ste razsodbo tudi motivirati; in to mora vsak sodnik storiti, ako mu še dopada krh. Zakaj niste Vi od pičice do pičice članek pobili? In ako ne čutite v sebi te moči, zakaj niste vsaj nekaterih stavkov iz članka priobčili, postavim: kak razložek je med angleškimi in nemškimi, med nemškimi in slovenskimi liberalci? Glejte, tako bi dali priložnost Vašim čitateljem, da tudi oni mislijo in sodijo! In ker imenujete članek smešnost, zakaj niste kaj smešnega ponatisnili iz njega, postavim: Po čemu stremijo laži-liberalci in Judje? Glejte, tako bi se Vaši čitatelji sedaj, ko ni več posta, malo nasmejali!

Vsega tega niste storili, in s tem ste stopili na mesto kakega azijskega šejha, kateri smatra svoje podložne za sužnje, sam sebe pa za neomejenega vladarja.

Tudi se najde kak liberalci, opozorjen od Vas, da si kupi „Prim. List“, in s tem ste mu provzročili nepotreben — čeprav majhen — strošek.

II.

Nu! Vi — namesto da bi razveljavili članek „Judje in liberalci“, ste mnenja,

da je dovolj, ako objavite neke surove napade kakor: „politikujoči farovski Judje“, „Jud in farji so uši za kmeta“ itd. In to — kakor po navadi — brez dokazov!

Vi se motite, ko delate te stranske skoke! To ne spada k stvari! Je ravno isto, kakor če bi zapisali, da je „Soča“ plačala goriskemu pastirju, ali pa pastor „Soči“, da je ta priobčila članek „Protestantizem na Goriškem“ — ne sliši k stvari! Ali da Vi objavite članek „Protestantizem na Goriškem“ za uvodni članek, ali pa v podlistek — ne sliši k stvari! Ali da je bil Anton Gregorčič nekaj pri „Soči“ persona grata, in da ga sedaj liberalci nevaležno napadajo — ne sliši k stvari, ali da Jud-Lah govori uljudno se šusterščem laški, ker ne ume slovenski: — vse to ne spada k naši stvari!

Vi ste podobni možakom, katere se na Travniku razgovarjajo!

A pravi: Magistrat bo vendar moral Slovincem šolo zidati na ugodnem mestu!

B pa: Res je, Mrzlek ima boljše vodo kakor Kronberg!

Glejte, klobuk moram sneti pred g. dopisnikom iz Doberdoba — če tudi je liberalci — ta se vsaj trudi, popravek g. duhovna iz Doberdoba po svoji moči, pravim po svoji četudi pravslabi moči, razveljaviti; on ostane dosledno pri stvari in ne vpleta ne Gabrščka, ne Gregorčiča v dopis!

III.

Gospod urednik! Vi imenujete mene bedaka. Prosim! Ali merite to po svojem laktu? Bi bilo Vam všeč, ako bi jaz Vas primerjal živali z dolgimi ušesi? Nikakor ne! Kajti Vi imate potem pravico, da zahtevate od mene, naj Vam dokazem, kako krivico ste učinili, da Vas tako častim!

Klerikalni listi so že večkrat povdarjali, da ne gre obrekovati, ne gre na-

svoje delo. V rokah je imel nekako orodje, s katerim je delal; spoznati si mogel, da so se bile njegove roke do cela privadile temu delu. Vsako toliko časa je pustil delo in molil iz neke knjige, senter-tja pa se je ozrl k nebu. Ko je stal tako zatopljen v svoje molitve, videl je mladi Patrik jasno obris njegovega obraza. Te oči niso kazale ne žalosti, ne britkosti, ne obupa, vse je pričalo o notranjem miru, o vdanosti in svetosti. Ustnice njegove so se pregibale ves čas v molitvi. Toda številne gube na čelu, kakor velika množica sivih las, so pričale opazovalcu, s kakim težkim naporom si je bil priboril ta mir srca. Za Patrika je bil ta pogled udarec v srce. Njegova prsa so valovala, njegove roke so drgetale. Toda Patrik je zatajil svoje ginjenje in se obrnil do nadziralca in ga opozoril, naj posluša zvoke, ki so zadoneli iz ječe v brezkončne, osamljene, dolgočasne hodnike: Pesem sta mogla poslušalca dobro umeti; glasila se je:

»Do Tebe v bolečini svoji pošiljam srca bolne vzdihne. Gospod, moči daj duši moji, molitve usliši moje tihe! Oči na križ Tvoj, glej upiram, bolesti solze v njih roče mi; o Jezus, ko pred Teboj umiram obrisi, daj, z oči solze mi! Do Tebe pride naj moj jok, a Ti mi luči daj, moj Bog!«

padati, ampak da treba dokazov! Ker pa ta bratski nauk ne najde pri Vas odmeva, sledi, da liberalci napredujejo v eni stroki, namreč — v surovosti.

Zaradi Vašega moškega nastopa v službi surovosti Vas moram priporočati vsakemu klerikalcu, kateri ima kako pravdo, naj si izbere Vas za odvetnika-branitelja; Vi boste sodniku naravnost v obraz zabrusili: Ti si prismojenec! Tožitelju pa: Ti si lump! Sodnik bo potem — prestrašen zaradi tako moškega nastopa — klerikalcu v prid sodil.

Priporočim Vas tudi visokim šolam v Berlinu ali Jeni, da boste predavali nemško zgodovino; slovenske itak ne poznate, ker pustite v svoji „Soči“ še danes objavljati trditve, da Slovenci nimajo srednje šole z materinim jezikom v nižjih razredih.

Priporočiti Vas bo treba slednjič vladi, da Vas nastavi za narodnega učitelja s to nalogo:

1. Vi boste učili, da ne gre na tem svetu se truditi in zanašati se na boljši drugi svet, ampak da je treba tu uživati kakor uživa volk, dokler ima. In če je vse šlo skozi grlo, potem pa naj občina svojo dolžnost stori!

2. boste Vi učili, da človek nima duše, kakor je tudi jež nima; in da vsakega zbede, kdor bi hotel kaj nagajati, kakor tudi jež zbad, kdor ga hoče y roke vzeti....

O srečna ti in presrečna naša Slovenija! Ti imaš možé, koji te osredujejo z liberalizmom, katerega so pred toliko leti pobrali iz nemškega košal! Ti imaš junake, ki znajo dokazati, da so bili liberalci poprej na svetu, kakor klerikalci; da so se torej klerikalci ocepili od njih, da oni šuntajo narod, da so ga oni razdvojili — da so klerikalci napadli nadškofa Stadlerja, ko je naglašal združenje Slovanov!

Da, srečna Slovenija! Ali nesrečna

Patrik je pil te glasove z vsem svojim srcem in niti dihati si ni upal; premagan ni mogel več vzdrževati svojega ginjenja. Globoko je vzdihnil in solze so privrele čez blede njegovo obličje.

»Gospod Blakford“, dejal je nadziratelj, »skoro vsi jetniki, ki so tu zaprti, se pritožujejo, da so nedolžni kot jagnjeta in se pritožujejo nad krivico. Ta pa niti ne govori o svoji nedolžnosti in tudi se ne pritožuje radi krivice; toda, ako je bil kdaj kedo po nedolžnem obtožen, potem je gotovo ta duhovnik Pavel Lurc. Jaz ljubim svobodo, in usmiljenje mi ni neznano, dasi človeku pri toliki množini brezbožnikov otrpne srce; a rad bi presedel sam eno leto v ječi, ko bi mogel s tem priboriti prostost temu možu“. Nadziratelj je menil s temi besedami potolažiti obiskovalca, ko ga je videl toli potrtega, niti slutil ni, da poveča s svojimi besedami bolest mlademu bankirju. Ta si je obrisal z roko solze raz oči in s silo ohrabil duha.

»Prosim, gospod, odprite mi“, obrnil se je do nadziralca in dejal dalje s šibkejšim glasom: »Želel bi govoriti z ubogim jetnikom“.

Vrata se odprejo in Patrik stoji pred žrto svojega slepega ravnanja. Nadziratelj se oddalji in zapre vrata s ključem. Patrik in zaprti duhovnik sta ostala

boš, kadar uvidiš, da si v pomoti; ko spoznaš, da se ti smejejo tvoji sovražniki in izkoriščajo tvojo — neslogo.

Politični pregled.

Državni zbor. — Vlada se je odločila, da skliče državni zbor na 19. t. m. Na dnevnom redu prve seje postavljen je kot prva in jedina točka državni proračun za leto 1904. Predsednik poljskega kluba Javorski se mudi na Dunaju že del časa ter se trudi, da bi vsaj v toliko spravi Čebe in Nemce, da bi bilo omogočeno parlamentarno delovanje v tem novem zasedanju. Dunajska „N. Fr. Presse“, glasilo dr. Körberjeve vlade, ki je zadnji čas jako jezna na Javorskega, ni sicer prepričana, da bi Javorski kaj opravil, a nikakor ne izključuje možnosti, da bi se „poljskemu lijaku“, tako namreč „N. Fr. Presse“ nazivlje Javorskega, ne posredilo, skuhati kaj takega, česar niso mogla skuhati prejšnja ministerstva, pa tudi dr. Körber ne. Zato pa pravi, da je mogoče, da pride v prihodnjem zasedanju drž. zbora do razočaranja.

Sestanek ministrov v Opatiji. — Kakor je bilo naznanjeno, vrtil se je v soboto v Opatiji sestanek italijanskega ministra za zunanje reči Tittonia z našim ministrom grofom Goluhowskim. Tittoni se je pripeljal v Opatijo v soboto ob 2. uri popoldne na vojni ladji „Dogali“ v opatijsko pristanišče. Ob 8. uri jutraj se je podal na ladjo italijanski poslanik na Dunaju vojvoda d'Avarna. Kasneje, in sicer ob 9. uri pa je prišel na ladjo sekojski načelnik baron Gager, da pozdravi Tittonia v imenu grofa Goluhowskega. Točno ob 10. uri pa sta se pripeljala minister Tittoni in vojvoda d'Avarna obiskat grofa Goluhowskega. Tu imela sta Tittoni in grof Goluhowski daljši pogovor. Kasneje je povrnil grof

sama. Ko bi se bil prikazal kak duh v ječi duhovnikov, bi se ta ne bil tako vznemiril. Duhovnik se je bil dvignil in stal pred bankirjem, med tem, ko je ta strmel vanj z boječim in prosečim pogledom.

»Častiti“, vzkliknil je Patrik in dvignil sklenjene roke, »odpustite mi, kar sem Vam storil!“

»Kaj naj Vam odpustim, gospod Blakford?“ praša Pavel Lurc, začuden nad ginjenostjo mladega bankirja.

»Se prašate, častiti“, vzklikne Patrik, »ko ste bili dve leti po nedolžnem v zaporu, in to po moji krivdi?“

»Po nedolžnem, torej Vi veste...“, ubogi duhovnik ni mogel dalje govoriti, prebledel je v obraz in je komaj dihal. »O Bog, torej je res!“ S temi besedami je padel na svojo klop in si zakril obraz z rokami. Zdelo bi se ti bilo, da je jetnik pozabil na pričujočega bankirja, ker dolgo je vztrajal v tem položaju.

»Častiti, odpustite mi!“ mrmral je Patrik in pokleknil pred duhovnikom na kolena, objemaje mu jih z močjo.

Vaš pregrešek ni bil nadovoljen, gospod“, odvrnil je duhovnik, »zato nimam kaj odpustiti!“

»Da, odpustiti smete“, zavrnil je bankir duhovnika, »moje postopanje je bilo še več kot pregrešek, sodil sem slabo o Vašem veroizpovedanju in o stanu

LISTEK.

Žrtva spovedne tajnosti.

Zgodovinska povest.

Spisal Ivan Meziniec.

XVII.

„Tukaj, gospod Blakford, na mestu smo“, dejal je jetniški nadziratelj, kateri je bil povedel Patrika po hodnikih, »tukaj za temi vrati je jetnik, katerega želite videti. Pustiti Vas smem samega z njim. To je velika milost za jetnika, katero mu je izkazal vodja. Znatni morate“, nadaljeval je mož, »da jetniki ne smejo biti nikdar sami z obiskovalci“.

Patrik je le na pol umel besede nadziralceve, trepetal je v strahu, kaj bo. Z veliko bolestjo v duši je bral napis na vratih: »Pavel Lurc, rojen 15. julija 1856. Tatvina — 10 let“. Patrik se je pri teh slovih tako prestrašil, da mu je ušel na pol zadržek iz prsi.

»Rad bi vedel, ali Vas spozna“, dejal je nadziratelj in odprl malo oknice prav na lahko.

Ves prestrašen je zrl Patrik nekaj hipov skozi okno; zdelo se mu je, da gleda v kletko kake divje zveri; končno pa ni mogel več pogledati noter.

Tam pa v tesni celici je sede na nerodno obtesanem stolu duhovnik. Spoznao se je lahko, da ne sluti, da je opazovan, ves je bil namreč zatopljen v

Golubowski Tittoni obisk na ladji „Dogali“. Tudi tu pogovarjala sta se ministra čez pol ure sama med seboj. V Opatijo prišel je ta dan tudi tržaški namestnik grof Goša s svojo soprogo. Oba sta se udeležila dneja, katerega je priredil grof Golubowski na čast Tittoni in katerega se je udeležilo še več drugih dostojanstvenikov. Da je imel ta sestanek političen pomen, tega ne zanikuje danes nobeden, niti Tittoni sam ne, kateri je to nekemu dopisniku „Piccola“, katerega je vsprejel, tudi priznal. Pogovori med ministroma bili so splošnega političnega pomena, in Tittoni je rekel omenjenemu dopisniku, da zapuša zadovoljen Opatijo. Natančneje poročilo o tem sestanku pa bo dal italijanskemu parlamentu.

Napad na španjskega ministrskega predsednika. — V torek se je izvršil na španjskega ministrskega predsednika Maura, nahajajočega se sedaj v Barceloni, napad. Nekateri poročajo, da se je napad izvršil, ko je Maura prišel iz katedralne cerkve, kjer se je udeležil maše, ki se je brala za pred par dnevi v Parizu umrlo bivšo španjsko kraljico Izabelo. Po teh poročilih bi bil skočil h kočiji, v kateri se je vozil Maura, anarhist Joahim Michel, ter bi bil z besedami: „Sem anarhist in sem prišel, da te umorim“, zamahnil proti prsom Maure nož, potem pa zbežal vsklikajoč: „Živela anarhija“. Na begu pa ga je policija prijel in se ji je komaj posrečilo obvarovati ga pred jezo zbrane množice, ki ga je hotela na lica mešati raztrgati. Prizadeta rana ni nevarna. Drugi pa pravijo, da je sicer isti anarhist napadel z nožem Mauro, ko je spremjal kralja Alfonza k ubožni hiši in se je od tam vračal v kočiji na svoje stanovanje. Glede nevarnosti rane in glede napadalca pa se poročila ujemata.

Rusko-japonska vojska.

Huda se godi časopisju. Čitatelji bi radi vsak dan čitali o kakih novih dogodkih, a teh ni, in zaradi tega postajajo čitatelji nemirni in nezadovoljni celo na časopise, kakor da bi bili ti krivi, da se reči na Skrajnem vstoku tako polagoma razvijajo. V ti zadregi si časnikarji skušajo pomagati na vse možne načine. In baš ta zadrega rodi v časopisju toliko govoric o bitkah na kopnem tu, a na morju tam: „Pa kakor pravimo le“ govorio. In takih govoric je zadnje dni kar mirgolelo, a potrjuje se ni nič. Najnovejša govorica je ta, da bi bili Japonci v četrtek prekorčili reko Jalu. Pa tudi ta govorica je tako malo verjetna, da v njo niti angleški listi ne verujejo. Sedaj so celo angleški listi začeli drugače pisati o položaju Japoncev na Koreji in pravijo, da je bil ves dosedanjí vojni načrt Japoncev popolnoma svažen, dočim da postajajo ruske pozicije na Koreji in v Mandžuriji od dne do dne ugodnejše. Tako na priliko piše angleški list „Morning Post“, da je položaj Rusov v Njučvangu vsak dan močnejši. Isti list trdi, da prihaja dan na dan v Harbin do 2000 ruskih vojakov s konji. V zadnjih treh tednih je prišlo v Harbin 28 baterij topništva; od teh je bilo poslanih 60 topov v Njučvang, kjer imajo

sedaj Rusi do 100 topov. Sploh se vidi, da se Rusi v Mandžuriji silno utrjujejo. Na vse železniški progi od Harbina do Hajčena so prirejena vojaška šotorišča. Rusi imajo v Mandžuriji obilno živil na razpolago, tudi že naprej kupujejo bodočo žetev. Za prevažanja plačujejo za voz 5 rubljev na dan in 40 rubljev za pot iz Liaojana do reke Jalu. Vse vesti, da Rusi grdo postopajo z domačini, so popolnoma izmišljene.

Po najnovejših vesteh bi bilo prišlo na morju do bitke blizu Port-Artura. Poročajo celo, da se je potopila ruska oklopnica „Petrovskij“. Omenjena vojna ladija se je, kakor ravno kar doznajemo, potopila, ko je trčila ob neko mino. V valovih našel je smrt tudi sam podadmiral Makarov, eden najboljših ruskih generalov. — Tudi do manjših prask na kopnem, in sicer ob reki Jalu je prišlo, pri katerih pa so bili Japonci tepeni. Natančnejših poročil še ni o vsem tem.

Dopisi.

Iz Mirna (Rupe) dobili smo naslednji dopis, katerega doslovno objavljamo:

Rupa 29. III. 1904.
Slauno,
Uredništvo Primorskega Lista
Gorici.

U zadnjem Vašem listu sem čital dopis iz Mirna, kot katoliški list, posebno bi moral več paziti, kaj piše, ali je resnica ali ni.

Istest ven gotovo de Vi dobro veste zakaj je bila, podružnica Goriškega potporna društva v Mirni, ruspusčena. Kir dobro veste da je bila ista podružnica. Rauno pa po Dokr. Gregorčiču nezakonito ustanovljena. Kir goriško bralno in podporno društvo, nima u, a pravilih da isto sme ustanavljati podružnice.

Zaradi je lansko leto centrala u Gorici z odlokom 7. februarja 1903. Mi dala nalog, kot predsedniku. Da društvo ras pustin. In denar udiignen in porauan vse račune. i. t. d.

A ponavljam Van spet isto ste isto Vi dobro znali, a pri vsem tem sprejemate od kakiga falota Mirenskega, U Vaš katoliški, tako lažnjivi nesramni dopis.

De me kot denarničarja in predsednika napada. De mi očita Da sem društvo raspustil in da mi gre le za radi denarja kateriga, po neki pogodbi s centralo. Bi morali garant (poroki) dobiti. Na škodo, društva.

Zaradi tega pričakujem od Vas, de stvar pojasnite u prihodnjem listu, resnici na ljubo. Drugači zmatran, Vaš list ne kot katoliški ampak kot ne pošten list.

Tako sene igra z častjo, strank jest bi lahko tu presre, saj bi bil rano isti Jakil. In kir niman časa se z dopisovanjem članikov se ukvarjati. Ali ako ne verujete prepričajte se, na omenjenih mestih. Iman dokaze u rokah, odloke skatire sim sprejemal od centrale.

Spustovanjen

And. Jak. e.
NB tu je moj prvi in zadnji opomin kir niman časa se z Vami ukvarjati, gorij

katoliškega duhovnika. Vedite, da sem Vas sovražil prej ko sem Vas poznal in Vas skušal na vsak način odpraviti od postelje umirajočega očeta, in ko se mi to ni posrečilo, skušal sem porabiti to priliko, da Vam škodujem. Vaša skrb za duševno zdravje in blagor se mi je dozdevala samo preveza za Vaše slabe in samoljubne namene. To sem trdno veroval, da ste se hoteli s tatvino obogatiti. „Smoter posvečuje sredstva“, jaz sem menil, da ste se tudi Vi poslužili tega krivega stavka. Toda kar me najbolj boli je, da so vzbudile besede umirajočega očeta moje vest, katere do sedaj nisem ubogal.

„In zdaj?“ legom in zvišam glas.
„Zdaj jo poslušam, ko mi pravi, da nisem grešil samo nasproti Vam, temveč proti Vaši veri. Pokažite mi pot, da poravnam svoj greh. Vera, ki goji v vaši duši tako junaštvo, mora biti resnična. In to hočem spricati javno s tem, da postane n katoliški!“

„Razburjeni ste zdaj, gospod Blakford“, reče duhovnik, „toda ko izgine ta vtis, misliti boste gotovo nasprotno.“

„Ne, prečastiti, moj sklep je trden in gotov. Sedaj pa se moram pobriniti za dokaze o Vaši nedolžnosti. Ne zahtevam od Vas kakega pojasnila, saj zdaj vem, da ne smete govoriti. Za zdaj ve-

дите, da sem dobil med pismi očetovimi list, ki mi je označil pot. Najdem jo, in potem, ko boste prosti in s častjo spet opravljali svoj posel, potem . . . potem pridem k Vam, da me poučite, da morem živeti in umreti v veri svojega očeta.“ Po teh besedah je zgrabil Patrik roko duhovnikovo in jo poljuboval.

Pavel Lurc je bil ves vesel in ginen. In v tem hipu je pritnil mladega bankirja na svoja prsa in rekel z vso radostjo svoje lepe, angeljske duše: „O Bog, še deset let ječe pretrpim rad za en tak trenutek, kot je ta!“

Malo tednov za tem se je vršila obravnava znova radi Pavla Lurca, ki je bil že dve leti v ječi. Hčeri nekdanjega trgovca Roger Viteja — mati njihova je bila že umrla — podali sta se naravnost v Ameriko, da izkaže ne-dolžnost duhovnikovo, takoj ko sta bili zaznali za to.

Obravnava je končala s tem, da so poprej toliko osramočenemu duhovniku vrnili vso čast in prostost. Toda samo nekaj katoliških listov je poročalo o tem, med tem ko so oni uredniki, ki so prej tako napadali, blatili in sramotili obtoženca, molčali; morda niso hoteli omadeževati spomina pokojnega Blakforda, a skoraj gotovo samo radi tega, da bi jim ne bilo treba preklicavati svojih obrekovanj.....

Tako piše Andrej Jakil, tovarnar v Rupi. Temu dopisu dovoljujemo si dodati naslednje opombe. (Dalje pride.)

Iz Črnič. — Preteklo nedeljo imela je naša hranilnica in posojilnica V. občni zbor, katerega so se člani v obilnem številu udeležili. Hranilnica je imela v r.č. letu 1903 prometa: 127.185.14 K; hranilnih vlog se je vložilo: 23.362.96 K in posojil se je dalo: 34.448.61 K. Čistega dobička je 1112.55 K, ki se dene v rezervni sklad, kateri znaša s tem 2869.40 K. Kakor se iz tega razvidi, naša posojilnica jako lepo uspeva in napreduje, za kar gre v prvi vrsti zahvala njenemu mnogozasluznemu načelniku, prečastitemu monsignoru dekanu Antonu Cibič, ki kljub svoji visoki starosti in večnej bolehnosti ter mnogim drugim stanovskim opravilom že od njenega početka sem neumorno vodi posojilnico ter pri njej večinoma vse posle popolnoma brezplačno opravlja. To je tudi pripoznal občni zbor, ki mu je izrekel radi tega soglasno zahvalo in priznanje. Za narodni sklad koroških Slovencev dovolilo se je 20 K, potem se je izvolil zopet stari odbor, nakar je g. načelnik občni zbor zaključil.

Dal Bog, da bi naša posojilnica še nadalje tako dobro napredovala na potu prave krščanske ljubezni do bližnjega, v pomoč bednemu kmečkemu stanu! To upamo, da se tudi zgodi pod tako modrim in skrbnim vodstvom njenega g. načelnika, ki se v tem oziru res žrtvuje za blagor in korist kmeta. Seveda je veliko tudi na društvenih ležeh, zato pa naj bi tudi ti svoje dolžnosti napram posojilnici vedno vestno in točno spolnovali!

Ljubi Bog pa naj zasluženemu g. načelniku, ki tudi v duševnem pastirstvu kot dekan in župnik že čez 26 let tukaj neutrudljivo deluje, naj omenimo samo novo lepo prostorno farno cerkev, ki jo je sezidal z mnogim trudom in skrbjo, podeli trdnjše zdravje in še dolgo življenje v korist njemu izročeni ovčici!

Iz Gabrovce pri Komun. — V naši mali in zapuščeni vasi se je marsikaj spremenilo, odkar smo dobili novega dušnega pastirja v osebi prečastitega gosp. Bogomila Nemca. V malem času, ko pri nas službuje, preskrbel nam je v cerkvi mešan pevski zbor, kateri poje iz Cecilije lepo vbrane pesmi, da je veselje poslušati. Letos pa smo si za veliki teden, kar pri nas do sedaj ni bilo, vkupili krasen nov „božjigrob“ in tako smo v domači lepo okrašeni cerkvi Boga molili. Vstajenje je bilo na Veliko noč ob 4. uri zjutraj. Procesija z Najsvetejšim se je pomikala po razsvitljeni vasi. 16 malih fantičev je nosilo gorče svetilnice v narodnih barvah. Pritrkavanje zvonov in odmev streljanja iz topičev je sosednjim vsem naznanjal, da je letos tudi v Gabrovici procesija, česar naša vas do letos ni še doživela. Najstarejši mož naše občine Andrej Švara, kateri šteje letos 94 let, se je jokaje udeležil procesije v priposti obleki stare noše. Marsikatero oko je solze točilo od radosti na tako lepi slovesnosti. Zahvaljujemo se za to v prvi vrsti visokočastitemu nadškofjskemu ordinarijatu in tukajšnjem-

mu prečastitemu gospodu vikarju Bogomilu Nemcu. Občinar.

Iz Devina. — Dne 6. aprila obhajala se je tukaj izredna, lepa slovesnost. Visokočastiti in velezaslužni gosp. dekan Jož. Skočir je včkal 40-letnico svoje duhovske službe. O tej priliki se je zbrala vsa č. duhovščina devinske fare in polonila vrlenu in blagemu gosp. krasen dar. Visokočastiti gosp. jubilar je bil ganjen od solz. Osupnjen radi srčnega čestitanja udane mu duhovščine in hvaležen za krasni dar, izrekel je srčno hvalo ter zagotovil tudi nadalje naklonjenost in očetovsko ljubezen svoji duhovščini.

Devinski duhovščini se je pridružil tudi bližnji sosed, duhovnik komenske dekanije, da čestita v imenu svoje dekanije. Visokočastitega gospoda dekana Bog živi in ohrani mnogo let.

Z Iderskega pri Kobariidu. — (Nesreča.) — Janez Koren z Iderskega je peljal v petek svojega bolehnega sina v Čedad, da bi se tam zdravil. Pustivši sina v Čedadu se je vrnil domov; a po poti se je ponesrečil tako, da ga je vrglo z voza in je ubogi mož nezavesten v krvi obležal kraj ceste. Ljudje, ki so prihiteli na kraj nesreče, so ga prepeljali domov. Drugi dan, v soboto, je mož tudi nezavesten izdihnil svojo dušo. Ubogi sin, katerega je oče peljal v Čedad, da bi se tam zdravil, se je naglo pozvan vrnil domov in — kropil svojega mrtvega očeta. — Uboga družina!

(Sadjarski vrt.) — Sadjarski vrt „Slovenskega katoliškega političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj“, kateri se je zasnoval pri nas na Iderskem, vrlo dobro napreduje. Precej početka se je zasadilo vanj nad 3000 sadnih drevesc. Začetek je dober — naprej!

Iz Tolmina. — V Zatočlinu razsaja uže od novega leta huda bolezen, ki so ji dali ime „influenca“. Čudna bolezen! Začenja z močnim glavobolom in hudo vročino. Vsakega bolnika silno žeja. Dokler se bolnik večkrat dobro ne spoti, mu ne odleže. Tudi mine več tednov, predno zamore zapustiti sobo. Prvotno je ta bolezen napadala le mladeniče in dekleta, pozneje se je lotila tudi bolj priletnih in v zadnjih tednih ni prizanašala niti otrokom. Skoraj je v Zatočlinu ni hiše, katero bi ne obiskala ta bolezen. Posebno hudo in žalostno je bilo meseca februarja. V nekaterih hišah sta po dva celo trije hkratu ležali. Marsikateri se je vsled neznosne vročine in sile toliko časa mešal, dokler se ni začel potiti. Ljudstvo je bilo zbegano in potrto. Hvala Bogu! sedaj je bolezen precej ponehala, ljudstvo se je pomirilo, vendar tu pa tam nadleguje še kakšnega. Mnogo dvomijo, da bi bila to samo „influenca“, pač pa so mnenja, da bi znala biti neka posebna vrsta galice (tifus). Nasledki, ki jih zapuša ta bolezen, kažejo, da bi ne znalo biti napadno to mnenje. Pa naj si bo influenza ali galica, dosti strahu, skrbi in žalosti je povzročila. Marsikatera družina je bila hudo prizadeta. Bog nas reši in varuje bolezní!

Novice.

Romanje na Sv. Goro. — Določen je sledeči vspered:

1. V soboto dne 23. t. m. od 4.—8. zvečer spoved v cerkvi Sv. Ignacija v Gorici. Ob 7. uri govor.

2. V nedeljo dne 24. t. m. ob 3½ zjutraj sv. maša v cerkvi Sv. Ignacija; po sv. maši skupno obhajilo. Ob 4½ odhod na Sv. Goro. Na Sv. Gori okolu 9. ure govor, potem sv. maša. Ob 11. uri litanije s sv. blagoslovom.

Ta vspered smo razposlali tudi po okolici goriški v nadi, da ga merodajni krogi približejo na očitno mesto pri cerkvi, kjer ga bo ljudstvo lahko čitalo prihodnjo nedeljo.

Naj omenimo, da zadobe enkrat na leto popolni odpustek vsi, ki obiščejo svetogorsko cerkev, prejmejo sv. sakramente in molijo po namenu sv. kat. cerkve. Poskrbeli bomo za zadostno število spovednikov v cerkvi sv. Ignacija. Tudi na Sv. Gori bo vse poskrbljeno, da bodo romarji lahko opravili svojo pobožnost. Vabimo zlasti moške! Pesmi, ki se bodo pele ob tem romanju, so vse v knjižici: Skalnica, ki je pravkar izšla.

Naznanilo uprave „Primorskega Lista. — Razposlali smo mnogim naročnikom „Prim. Lista“ knjižico „Skalnica“. Kdor knjižice noče, naj nam jo

(Konec.)

vrne. Cisti dohodek je namenjen bodo-
čemu prepotrebniemu slovenskemu si-
rotišču v Gorici, za katero polagoma na-
biramo. Upamo, da jo sprejmejo vsi. Prav
mnogi so nam do zdaj poslali ne samo
naročnino (50 v.), ampak še kaj po vrhu.
Zato se zahvaljujemo iskreno!

**Ženski oddelk društva „Šolski
Dom“** v Gorici priredi v nedeljo dne
17. aprila 1904 v čitalniški dvorani ve-
liko besedo s sodelovanjem čitalni-
škega pevskega zbora. Vspored: 1. Ed-
vard Grieg: „Nova zemlja“, mešan
zbor z alt-solom in s spremljevanjem
klavirja in harmonija. 2. V. Telovič:
„Življenja cvet“, sopran-solo s spremlje-
vanjem glasovirja. 3. Nikolaj Wilms:
„Izleti pesem!“, triglasni ženski zbor s
spremljevanjem klavirja. 4. H. Klaus:
„Sanje“, dvospev za sopran in alt s
spremljevanjem na goslih, klavirju in
harmoniju. 5. A. Thierfelder: Uvodni
zbor iz „Zlatoroga“, mešan zbor s spremlje-
vanjem klavirja. 6. Veseloigra v enem
dejanju. Prosto po Fournier-u poslov. V.
Eržen. Osebe: Françoise Dumes-
nil, igralka in kuma; Luizina; Du-
puis, sodnijski pisar v mestecu Caude-
bec; Alfred, njegov sin, pravnik. Godi
se v Parizu.

Začetek točno ob 8. uri zvečer. Se-
deži (brez vstopnine): 1 — 4 vrsta po
1 K 50 vin., vsi drugi po 50 vin. Vstop-
nina 50 vin. — Radi dobrotelne na-
mena se hvaležno sprejemajo radodarni
doneski. K obilni udeležbi uljudno vabi
odbor.

Kakor druga leta torej priredi tudi
letos naše goriške slovenske gospe obi-
čajno veselico v prid „Šolskemu Domu“.
Veseliče, katere so do sedaj prirejale
goriške slovenske gospe, bile so izmed
najlepših, kar se jih je priredilo v na-
šem mestu, in taka obeta biti tudi pri-
hodnja, kakor vspriljuje predstojatelj vpo-
red. Kar je pa najvažnejšega pri teh ve-
selicah je to, da spajajo vedno prijetno
s koristnim. Da, da, prekoriščno je za
nas goriške Slovence društvo „Šolski
Dom“, v katerega prid se priredi pri-
hodnja veselica. Prekoristno in prepo-
trebno posebno sedaj, ko se od italijan-
ske strani dela na vse kriplice, da bi se
kolikor mogoče več naših otrok potuj-
dilo, in se v ta namen na vseh straneh
goriškega mesta ustanavljajo italijanski
otroški vrtoči, v katere lovijo naše slo-
venske otroke, da bi jih nam za vedno
ugrabili. Da bi društvo „Šolski Dom“ po
možnosti v okoliščini nevarnosti, ka-
tera preti slovenskim otrokom od itali-
janske strani, bilo je prisiljeno zidati
novo šolsko poslopje na južnem delu
našega mesta. A to velevažno podjetje
združeno je z velikimi stroški, in je za-
tega delj nujno potrebno, da priskočijo
„Šolskemu Domu“ na pomoč vsi poštene
Slovenci ter mu z denarnimi podporami
pomagajo, da reši častno nalogo, katero
si je postavilo. Z ozirom na vse to
smemo torej pričakovati, da bode vese-
lica, katero priredi v nedeljo ženski od-
delk društva „Šolski Dom“ v „Goriški
čitalnici“, izvrstno obiskana ter da bode
njen gmotni uspeh delal čast goriškim
Slovcem.

Vitrijol in žveplo, katero so na-
ročili naši vinorejci pri „Goriški zvezi“
na prvi poziv, prideta v kratkem; drugo
naročilo dojde pozneje. Vitrijol prvega
in drugega naročila bo imel enako ceno
in enake dobrote. Žveplo drugega naro-
čila bo enake dobrote sprvim, glede cene
pa ni še stvar doznana. Da ne pridejo
oni vinorejci, ki so se pozno oglasili, v
nevarnost, da se približa čas škropljenja,
a da ne bodo še imeli potrebnega vitri-
jola, bilo bi želeli, da bi oni, ki so se
prvi oglasili, posebno če so naročili
večje množine, zadovoljili se za enkrat s
polovico ali dvema tretjinama naročenega
blaga ter drugo prepuščili zapoznelim
rojacom. Kadar bi došlo drugo naročilo,
dobili bi pa še to, kar jim gre. Naročniki
se obvestijo, kedaj pride blago in kedaj
naj pridejo v Gorico ponj. V tem oziru
naj bodo brez skrbi. Za naprej se bodo
sprejemala naročila bolj zgodaj, da ne
bo glede časa nikakih sitnostij. Nikdo
naj se ne straši stroškov, katere zahte-
vata vitrijol in žveplo, ker ti stroški so
dandanes žal zelo potrebni.

Častnim občanom je izvolilo sta-
rašinstvo bovške občine gosp. Bogoljuba
Prinziga, c. kr. okrajnega glavarja v
Tolminu.

Za slov. sirotišče oziroma za kat.
društvo detoljubov so darovali: P. n. gg.
Josip Ivancič, kaplan v Ročanju 4 K 50 v.,
Ivan Kodre, župnik v Sv. Križu 2 K 50 v.,

Frančišek Toroš 50 v., Ivan Spitzer 2 K,
Nekdo 20 v., Josip Blažica (Pevma) 50 v.,
Josip Fon 50 v., neko društvo za izgo-
vorjenih ptujk 70 v. (ravno toliko za
„Šolski Dom“).

Preblagorodni gospod baron Win-
kler, c. kr. deželni predsednik v p., nam
je poslal za „Skalnico“ in sirotišče 10 K
z lepimi in vzpodbudnimi besedami, za
kar se visokemu gospodu prav toplo za-
hvaljujemo.

Bog vsem stotoro poplačaj!

Za „Alojzjevišče“ je prejela
uprava „Prim. Lista“ Preč. g. Frančišek
Ceket, kurat v p. 4 K (ravno toliko za
„Šolski Dom“), preč. g. Josip Skočir, de-
kan v Devinu 20 K.

Bog povrnil!

Na božjih potih. — Pod tem na-
slovom je prinesla sobotna „Soča“ dolg
članek, v katerem na znan način smeši
božja pota, romanje, romarje, menihe,
duhovnike itd. Zlasti pa šumi „Soči“ po
glavi cvenkanje onega denarja, katerega
baje „odpadejo tisočaki in tisočaki iz
žepa slovenskega kmeta“. — Ves članek
je pisan v tistem znanem srdu, katerega
imajo liberalci do vsega, kar je katoliško.
Iz tega ravno se razvidi, da članek ni
pisan iz dobrega namena.

Kar se tiče denarja, katerega pusti
slov. ljudstvo na božjih potih in po ka-
terem se „Soči“ tako zelo čedijo sline,
ni treba izgubljati besed; tukaj ven gleda
zopet le vedno lačen Gabrščekov žep.
In s tem je povedano vse. Stavim pa
glavo, da, če bi vsak romar, ki bi šel
skozi Gorico na sv. Goro nesel svoj
obolus, recimo v podobni ene kronice, v
Gabrščekovo tiskarno, bi Gabršček božje
poti zelo priporočal slovenskemu ljudstvu.
O tem sem prepričan, kakor o svoji smrti.

Res pa je, kar pravi „Soča“, da se
mnogokrat godijo na božjih potih stvari,
ki so vse drugo, kakor pa lepi vzgledi,
pobožnost in lepo obnašanje. Žalibog, da
je res tako! Nekateri gredo na božja
pota gotovo ne iz pobožnosti in dobrega,
plemenitega namena, ampak le na „špas“,
na izlet. Da se taki „romarji“ potemtakem
obnašajo na način, ki gotovo ne vpliva
ublažujoče, ima „Soča“ čisto prav. A
„Soča“ naj ve, da so taki „romarji“ ve-
činoma iz vrst „naprednjakov“. Kajti tudi
ti gredo včasih „na božjo pot“. „Soča“
tudi dobro ve, da nabeđen duhovnik ne
priporoča takega „romanja“. Vsak pa-
meten človek ve, da to ni češčenje božjih
poti, ampak grdo skrunjenje in taka
„romanje“ mora obsojati in ožigovati
vsak količjak pošten kristjan in ne le
duhovnik. — Od druge strani je pa
vendarle res, da večinoma jih roma iz
dobrega namena in se lepo obnaša.

Kar piše „Soča“ o romanjih in
božjih potih, bi prav lahko in po vsi
pravici ravno tako pisala o načinu, kako
nekateri prisostvujejo sv. maši ob ne-
deljah in praznikih ne na božjih potih
ampak doma. Obnašanje nekaterih pri
službi božji je res žalostno in vsega ob-
sojenja vredno, a namen, iz katerega
gredo k maši, je čestokrat pa še bolj
žalosten. A ti „nekateri“ so zopet, ako
nam „Soča“ ne zameri, večinoma njeni
pristaši, ali pa vsaj taki, ki kaj radi za-
bavljajo čez vse, kar je katoliškega. Med
te „nekateri“ spada morda tudi „Sočin“
članek, ako sploh zahaja v cerkev.

Želimo tedaj, da bi si zlasti tisti, ki
berejo „Sočo“, vzeli njene besede k srcu
in se obnašali lepo in vzgledno ne le
na božjih potih ampak tudi doma, v
domačih cerkvah.

**Izredni občni zbor fer. društva
„Adrlje“.** — Zborovanje dne 9. t. m.
je bilo precej obiskano, a vendar bi bilo
želeli še od marsikakega iz mesta, da bi
se bolj zanimal za našo akademično
mladež. Prva točka je obsegala razprava-
ljanje o ljudski knjižici. Ideja je sicer še
vedno le — ideja, a vsekakor bo v krat-
kem realizirana; potrebni koraki se storé
tudi od strani občinstva, dijaštvo samo
tako tega ne more doseči. Kot druga
točka je sledilo poročilo o podporah od
strani deželnega zbora, koji seveda ne
deluje in dijak lepo gledaj v zrak pa po-
žiraj sline. Tretja točka nam je podala
nekaj novega. Vstanovil se je že pred
časom odbor za narodni kolek, kateri
pridno deluje v tem zmislu in dotične
tiskovine so tudi že v delu. Na dnevnem
redu je bilo tudi poročilo o zadnjih di-
jaških nemirih na Dunaju in o vseučili-
škem vprašanju, kateremu so sledile:
slučajnosti. Kakor razvidno, ima „Adrlja“
ne samo lepih idej, ampak tudi dosti
resne volje pomoči dijaštvu na Primor-
skem kolikor mogoče do boljše duševne
in tudi telesne eksistence. Društvu želimo

le mnogo sreče in vspeha — pa tudi
obilo podpore od strani slov. občinstva.

Nagla smrt. — V torek ob 11.
uri in pol predpoludne zadel je mrtvoud
v ulici Morelli pred Skertovo tiskarno
podtajnika goriške trgovske zbornice in
tajnika goriške gledališke družbe, Ernesta
de Bassa, ki je v kratkih trenutkih v
Skertovi tiskarni, kamor so ga bili pre-
nesli, izdihnil svojo dušo.

Izpred sodišča. — Na 6 mesecev
je bil obsojen zaradi posilstva 17-letni
Ferdinand Žagar z Zage od tukajšnjega
okrožnega kot kazenskega sodišča.

Samomor. — V ponedeljek je iz-
pila 18-letna Amalija Štolfa iz komenske
občine nekaj žveplenčeve kisline, kar je
provzročilo smrt že v par urah. To se je
zgodilo v Trstu v družini g. Čibeja, pri
kateri je bila Štolfa v službi. Iz pisem,
katera so našli, se je izvedelo, da se je
nesrečnica ostrupila zaradi tega, ker je
bila odpuščena iz službe.

Na Lokvah bo v nedeljo — 17.
aprila t. l. ob 3. popoldne ustanovni
shod (prvi občni zbor) od c. k. na-
mestništva dovoljenega „delavskega
podpornega društva“ za občino
Trnovo s sledečim redom: 1. vpisovanje
udov, 2. volitev odbora. Kdor ne more
osebno priti, naj pismeno naznani pristop
župniku na Lokvah, ali ustno po kom
drugem. Seveda pravico voliti in
voljeni biti imajo le navzoči
udje po § 11. društ. pravil.

Delavci na trnovski planoti! Ne
dajte se begati in plašiti od izvestnih
oseb: branili Vam bodo v društvo; stra-
šili Vas bodo, da ne bo vse vkup nič
— da propade, da le denar izgubite itd.
Toda vse to le zato, ker dotičniki ne
marajo za Vaše gmotne in duševne ko-
risti, katere koristi Vam gotovo tekom
časa donese „delavsko podporno društvo“
na Lokvah.

Anton Plesničar,
župnik.

**Vabilo k občenemu zboru „Hranil-
nice in posojilnice“** v Pevmi, vpisane
zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo
vršil III. povelikonočno nedeljo, dne 24.
aprila 1904. ob 4 1/2 uri popoldne v
župnišču v Pevmi. Dnevni red: 1. Pro-
čilo načelstva; 2. Potrjenje letnega ra-
čuna; 3. Izvolitev načelstva, računskega
pregledovalca in njegovega namestnika;
4. Razni predlogi. Člani so naprošeni, da
se udeležijo zbora številno, to tem bolj,
ker bode iz razprava o važnosti in blago-
dejnem vplivu posojilnice na gospodarski
razvitek zadružnikov. — V Pevmi 11.
aprila 1904. Načelstvo.

Smrtna kazen spremenjena v
16-letno ječo. — Oni Vincenc Vondina
iz Grgara, ki je bil zaradi umora svoje
žene obsojen na smrt, je v toliko pomi-
loščen, da se je smrtna kazen spreme-
nila v 16-letno ječo.

Knjige „Slov. Matice“ za leto
1903 so ravnokar došle in se dobivajo
za člane goriške dekanije pri g. M. Kor-
šiču, čitalničnemu čuvaju v Gorici. Vsak
član plača za poštno in druge stroške 20
h ter je uljudno naprošen, da vroči ob-
enem tudi letnino za leto 1904 v znesku
4 K. Novi člani in njih letnina se spre-
jemajo istotam.

Nove „Šmarnice“. — V zalogi
Katoliške bukvarne v Ljubljani izšle so
ravnokar za leto 1904. Nove krasne Šmar-
nice pod naslovom: „Marija v pred-
podbah in podobah“, zbral Jožef
Vole, župnik, z dovoljenjem prečastitega
knezoškofijstva ljubljanskega. Knjiga ob-
sega 308 strani in stane vezana z navadno
obrezo 2 K, z zlato obrezo 2 K 40 v.,
po pošti 20 v. več. Knjigo priporočamo
prav toplo!

Knjižica „Skalnica“ se prodaja v
Gorici pri upravi „Prim. Lista“, v knji-
goveznici Bednařikovi v ulici Vetturini,
v tobakarni Jeleršič v Nunski ulici, v to-
bakarni Krebeljevi v Kapucinski ulici 1,
v tobakarni Švarz v Šolski ulici in v to-
bakarni Lebanovi na Josip Verdijevem
tekališču pri ljudskem vrtu.

Nove orglje v Štorjah na Krasu.

V Štorjah na Krasu postavila je
tvrdka br. Zupan iz Kamnegorice nove
orglje. Slovesno jih je blagoslovil pre-
teklo nedeljo preč. tomajski dekan. Orglje
so zares kinč prostorne cerkve štorske,
njihova zunanost lepo soglaša z arhi-
tektoniko v romanskem slogu zidane
cerkve. Kor je mojster pametno vporabil
tako, da je postavil igralnik spredaj, or-
glje pa toliko odmaknil od zidu, da imajo

pevci prost prehod in jim torej ni treba
stopati čez pedale. Pred igralnikom je
vzidan v ograjo gluh prošpekt, ki dovr-
šuje umetniško zunanjo obliko orgelj.
Igralnik je jako fino izdelan, lesena me-
hanika solidna, igra sicer precej lahka,
toda pri plenu ali oktavnem sklepu vtud-
ljivo. Mehovje, ki leži pod piščalnimi, po-
polnoma zadostno in lahko tekoče. Di-
spozicijo in značaj spremenov je mojster
dobro pogodil. V manualu: Principal 8,
Bordun 8, Wiener-Flöte 8, Gamba 8, Un-
damaris 8, Travers-Flöte 4, Oktava 4,
Mikstura trojna; v pedalu: Subbas 16,
Pianobas 16, Oktavbas 8. Razven teh,
imajo orglje dva sklepna registra in dva
zbiralnika. Obžalovati je le, da se nista
napravila dva manuala. Principal ima
okrogel, razmeroma še premočan glas;
Bordun je mil, a težko odgovarja; Wie-
ner-Flöte najmilejša flauta; Gamba sicer
manj rezoča, pa toliko jasnejša; Unda-
maris, podobna Sallicionalu, čarobna, tre-
soča; Travers-Flöte izvrstna za najraz-
ličnejše kombinacije; Oktava krepka;
Mikstura zmerna, plesteča; Subbas mo-
gočen; Pianobas, ki je s prejšnjim iden-
tičen, samo da prejema veliko manj sape
iz posebnega mešička, se je takrat še
dobro posrečil; Oktavbas zadostno pod-
pira 16 čevljski bas. Pleno je veličasten
ter napolnjuje takorekoč vse kole vrlo
akustične cerkve.

To 93. delo Zupanovo samo ob sebi
najboljše priporoča domačo orglarsko
tvrdko. Cena je čudovito nizka.

Fr. Setničar.

Za kratek čas.

V imenu vseh svetnikov. —
Gospod Zvitovič je vedno visoko cenil
dobro kosilo. Nekega dne je bil povab-
ljen k sosedu na gostijo, kar mu je se-
veda jako dobro došlo. Jedlo se je dobro,
pilo še bolje, a ko je prišla na zadnje na
mizo še skleda izborna napravljena
štrukljev, je gospod Zvitovič tlesnil z
jezikom, da se je odelo po celi sobani.
— „Gospoda“, dejal je gospodar, „vsek-
naj vzame jednega in reče pri tem ime
kakega svetnika. Bilo je namreč štrukljev
ravno toliko kot gostov in gospodar se
je bal, da bi kdo morda vzel dva. In
začel so gosti zajemati, ta v imenu sve-
tega Janeza, drugi Jožefa, tretji Jerneja
in četrti Andreja. Gospod Zvitovič je bil
nemalo v zadregi, a nomen est omen —
kmalu jo je iztuhtal — „V imenu vseh
svetnikov“, dejal je, ko je prišla vrsta
nanj, in potegnil četo skledo k sebi.

Poslano.)*

V svojo obrambo:

Izvedel sem pret. nedeljo 10. t. m.
pop. pismenim potom-verodostojne osebe
o izjavi visokor. g. grofa Attems, c. k.
okr. glavarja v Gorici, gotovo podučene-
ga le po pristranskih osebah, da samo-
oblastno postopam z občinskim premo-
ženjem, da prihodnje nove volitve mora
voditi c. k. komisar, da pride enkrat
resnica na dan, da spravi na dan stvar,
kakor se je bati, neverjetne in nečuvne,
kako sem postopal z občinskim pre-
moženjem, dostavši pa, da noče trditi, da
v svojo korist. Čutim se s tem žaljenega
na najhujši način na svoji do zdaj ne o ma-
deževani časti. Vsled tega uložil sem
danes prošnjo do slavnega deželnega od-
bora, obenem drugo do c. kr. namest-
ništva v Trstu, da najhitreje od-
redita, da se nemudoma izvrši re-
vizija vseh županskih računov mojega
11-letnega županovanja do današnjega
dne, da-si redno predloženi in po vsem
potrjenih, najostrejšje in najnatanejšje
po katerikoli pa nepristranski kom-
petentni osebi, nikakor pa ne po .....
(v prošnji imenuje se oseba), in sicer na
moje stroške, ako se dokaže katerikoli
bistvena a-premišljena nepravilnost
ali sleparija v mojo korist ter da se v
časopisih objavi izid preiskave.

Smatram za svojo sveto dolžnost,
to objaviti, da bo ena in druga stranka
znala, zakaj se vrši revizija. Resnica
na dan! — Izjavljam ob enem, da s
tem korakom nikakor ne nameravam po-
stopati proti c. k. okr. glavarju, katerega
pravičnost in nepristranost vsi poznamo,
ampak proti poklicnim in nepo-
klicanim osebam, ki za hrbotom rijejo in
krivo podučujejo.

Ko za na 12. aprila 1904.

Anton pl. Reya.

župan za občino Šmartno-Kojsko.

*) Prejeli 12. t. m. ob 8 1/2 zjutraj, ali za
„Gorico“ istega dne prekažno. — Župan, ki tako
postopa, mora biti gotov svoje stvari. — Op. ured.

Loterijske številke.

9. aprila.

Dunaj 21 57 26 36 1
Gradec 14 77 35 25 68

IVAN BAJT,

krojaški mojster v Gorici na Placuti 28.

Priporoča se vsem prijateljem in znancem in drugim gospodom za obilna naročila.

Nove šmarnice.

Dotiskane so nove šmarnice: Marija, mati dobrega sveta. Spisal dr. Lav. Gregorec. Dobiva jo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena izvodu 1 K 80 vin. Po pošti 20 vin. več. ---

Pozor! Pozor!

Zaloga vina!

Na prodaj je belo in črno briško, vipavsko, furlansko in istrijsko vino. Odpošilja se na vse kraje v vseh od 66 litrov naprej. Postrežba je točna, cene zmerno.

Se priporoča s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via del Ponte Isonzo hšt. 6.
Gorica.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Edina slov. kleparska delavnica

v ulici sv. Antona št. 1

Podpisani se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in tudi na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor cevij za vodo, žlebe za stavbe, kuhinjske priprave. Prevzema tudi vsako popravo po pravih niskih cenah. Zagotavlja točno in solidno postrežbo udani

Karol Čufer,
klep. mojster.

V novi prodajalnici z jestvinami in kolonijalnim blagom v Gorici

Anton-a Zamparo

Semeniška ulica 12,

se nahaja bogata izbira navadnih in finih vin. Specijaliteta: Grška vina, Malvasia, Mavrodaphne in Ahajec. Napolitanske in ilirske testenine, čaj, bliskoti in različni drugi likeri.

Vse po najnižji ceni.

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice

s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Želodec, storč, da agine v kratkem času omočita in životna lenost (mrtevost). Te kapljice tudi storč, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice *wredijo* vedno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepč

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika.

Organist oziroma cerkvenik se mora izkazati s spričevali pri cerkvenem skladovnem odboru v Branici.

Cerkveno-skladovni odbor v Branici,

4. aprila 1904.

And. Fajt,

pekovski mojster Gorica,
Gledališka ulica št. 5.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20

(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Za luč . . . kr. 92 Corfù . . . kr. 56
Jedilno . . . „ 40 Bari . . . „ 60
„ boljše „ 44 Lucca . . . „ 70
dalmatinsko „ 48 Nizza . . . „ 80
istrijsko . . . „ 56 Najfinjša . . gl. 1

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom.

Nova delavnica

cerkvenih posod in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsa si naznaniti preč. duhovščini, da je odprla novo delavnico cerkvenih posod ter se priporoča za naročbe svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker se nima ilustrovanih cenikov, pošlje po želji preč. duhovščini obrise raznih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popraviljanje rabljenih reči, jih zopet posrebi in pozlati tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strelovođe po najboljših iznajdbah in popravlja že rabljene.

Udani

Franc Leban,

srebrar.

A. Krušič

trgovec in krojaški mojster

Gorica, ulica Gius. Verdi št. 33

naznanja slav. občinstvu, da je dobil ravnokar sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih ingotoljenih oblek in površnikov raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo pomladno sezono.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

BILANCA

zastavljalnice in ž njo združene hranilnice v Gorici

Imetje

za leto 1903.

Dolgovi

Denarnični račun	185791	53	Račun preostankov zastavil	2353	98
Račun dragocenih zastavil	222824	50	„ ustanovne glavnice	394100	—
„ navadnih zastavil	34236	50	„ hranilnih vlog	14235754	55
„ obresti „	7984	—	„ tekoči	36678	61
„ hiše zavoda	96457	60	„ kolekov	56	38
„ vrednostnih listin	2177393	40	„ tujih denarjev	8378	67
„ posojil na hipoteke	11743148	37	„ pokojninskega zaloge	58366	41
„ obresti od posojil	227394	77	„ rezervnega navadnega zaloge	195678	92
„ posojil na vrednostne listine	93152	—	„ posebnega rezervnega „	347923	05
„ obresti posojil vrednostne listine	966	98	„ predplačil	64	30
„ tekoči	406973	79	„ zgube in dobička zastanek od 1902	12	—
„ predplačil	8442	88	„ „ „ dobiček leta 1903	77679	70
„ posestev	136119	74			
„ najemščine	2031	13			
„ v varstvo sprejetih plog	719	76			
„ hranilnih knjižic	802	40			
„ inventarja	12607	22			
Svota	15357046	57	Saldo	15357046	57

V Gorici, dne 1. marca 1904.